

Előfizetési árak:

Égész évre 10 frt -- kr.
Félévre . . . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivétellel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:
F. H. Sz. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Rémlátás.

Budapest, jan. 10.

Egyes esetekből nem szabad mindjárt általános következtetést vonni. Ha valaki egy bizonyos fajból, hivatás-, vagy osztályból valami nem tetszőt mondott, irt, cselekedett, nem szabad azt mindjárt az egész faj, hivatás vagy osztály terhére róni, általánosságban itélni, kárhoz-
tatni. Ebben az általánosításban van a nálunk még jókor megszűnt antiszemita-
mus brutalitása, a cselekvés szociálde-
mokráciájának kegyetlen igazságtalan-
sága. Pedig úgy látszik, min ha éppen a szabadelvűség, a haladás, a nemzeti sza-
badság hívei esnének ebbe a hibába, egyesek tévedéseit és bűneit egy egész osztálynak, a katolikus egyház papjai-
nak akarnák a terhére róni. Nálunk túl-
ságos sokat rebesgetik az ultramontáiz-
must, jezsuitizmust, a titokban bujkáló fekete reakciót s más hasonló dolgokat, melyek inkább az izgatott lelkek képze-
letében, mint a valóságban léteznek, in-
kább rémek, mint kézzelfogható lények.

Igaz, vannak katolikus papjaink sorában dühtől vak holdkórosok is, akik szenvedélyes félrebecsülésükben túlteszik magukat az állami és társadal-
mi rend minden tekintetén, illemlen tör-
vényen és hazaszereteten. De ezek csak egyesek, és roppant igazságtalanság, ki-
hágásaikért mindjárt az egész klérust fele-
lősségre vonni, és aiattomossággal, ra-

vaszsággal s tudja Isten mi miadonnel gyanúsítani.

Amit Schopper püspök cselekedett, nincs rendben. Elismerjük. De ezt a fő-
tisztelendő hóbotosat sehol sem veszik komolyan, a római kurián legkevésbé. Ezenkívül még az egyik vagy másik püspök intézett a püspöki kar közös pásztorlevelével excentrikus útasításokat egyházmegyéje papság-hoz. És ha! Min-
denekelőtt tudjuk, hogy ezek éppen azok püspökök, a kik a kultuszminiszteriumi előadói állás lépcsőjén jutottak a püs-
pöki trónra s most azt hiszik, hogy pályafutásuknak ezt a részét különösen provonszított antiliberálisizmus által kell elfátyolozniok. Azután ezekkel a kivéte-
lelkel szemben áll az egész hátralevő része a püspöki karnak, élén a három nemes érsekkel, akik ismét és ismét a hívók lelkére kötik, hogy csak védelmi harcról van szó, a mely kizár minden heveskedést, minden kihágást.

És nem szeved kétséget, hogy a nagy katolikus gyűlés is, mely a jövő héten ül össze Budapesten, csak a ma-
gyar állampolgárok szabad vélemény-
nyilvánításának van tervezve. Aki a gyű-
lés mögött világságos kerülő célokat, Magyarország szabad fejlődése ellen inté-
zett bűnös merényleteket keres, az réme-
ket lát és a ki a gyűlést excesszív tün-
tetésekkel zavarni, vagy éppen megaka-
dályozni akarná, az nemcsak a társadalmi rend törvényeit sérti meg, hanem nem is

őszinte szabadelvű ember, nem igaz de-
mokrata. Aki akarja a szabadságot, an-
nak tudnia kell azt másoknál is túrni, azoknál is, kik más nézeteket vallanak, mint ő. Egy magyar hazafi legyen szabadelvű. előrehaladó érzelmű, mert Magyarország csak a szabadság légkörében virulhat, virágozhatik fejlődhetik, foglalhat el előkelő helyet a művelt népek koncertjében; de Magyarországon mindenkinek kell hogy szabad legyen oly konzervatív vagy klerikális érzelműnek lennie, amint a szíve s lelke kívánja azért még nem szabad itt ultramontánok gunyolni, tő e a Magyarország méltósága és önállósága iránti érzelmet elvitatni, legkevésbé szabad pedig az egyházpoli-
tikai reformok minden ellenzőit egy kalap alá fogni, őket általánosságban átadni a közmegevetésnek, a népgyűlöletnek. — Semmiesetre sem szabad sehol, semmikép ököllel kivívni a legmagasabb eszmék körül folyó harcot; ennek mindenütt a szelemek küzdelmének kell lennie. És így lesz; a ki mást gondol, rémeket lát.

— Belföldi hírek. (A polgári házasság és az uralkodó család). A közel-ző polgári házasság-javaslat törvénytervezés után Magyarországnak házassági jogrendszere lényegesen különbözni fog attól, amely Ausztriában érvényben áll. Ez a körülmény az uralkodó ház közös voltára való tekintettel szükségessé teszi bizonyos dispozicióknak a törvénybe való beigtatását. E tárgyban a kormány, mint a P. H. hallja még a házassági jogi törvényjavaslat meg-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Ének a végekről.

Sok jó újságíró atyámfjának ajánlva.

— Irta: Szabolcska Mihály. —

Hely: a mi kis falunk, itt a görgényi ha-
vasok aljában.

Idő: a jelenkor; de nem az a „század vége“, a minek olyan rossz hírét költötték szé-
les e világon mindenütt, a hol csak tintát meg papírost pusztítanak egyes fekete vérű uri emberek.

Gyertek csak ti ide mihozzánk, megis-
merni egyszerű, egyenes lelkét ezeknek az egy-
szerű embereknek, s azt az aranyos idylt, a mit e mi völgyünk örök csendességében él át szá-
zados egyformaság-an ez a nép: tudom, hogy mindjárt más fogalmatok lenne erről a mi hires „fin de siècle“-ünkről.

Különbönb hiába hívogatlak. Ha idejön-
tek, abban se lenne köszönet. Ránk kiáltaná-
tok, hogy itt minálunk még a föld sem mozog. Hogy a mi időnk is csak a „század vége“, csak hogy a — XVII-ik századé!

Mindegy, ha kicsufoltok is bennünket. Mi már csak ilyenek vagyunk!

Nincs telegráf-drótunk, se postánk; az új-
ságjaitokat mindig csak a második héten olvas-
suk. (Nintha bizony nem egészen egyre menne minekünk hétfőn tudni meg vagy szombaton, hogy mikor volt a ti Wekerle Sándor dr-
tok

„mástél óra hosszág tartó magánkihallgatáson“ a királynál, vagy hogy mik a „Fővárosi Lapok“ tippei?

Hát jó, el vagyunk maradva, de azért nem irigyünk benneteket.

Titeket bánt és kerget, az az ördöge a világnak, a miről szent János beszél. Nappal éjszakáztok és az éjszakából nappalt csináltok, az isten világos parancsa ellenére. Mi pedig itt lefekszünk szép csendesen, mihelyt fölkel az esteli csillag, és felkelünk jó reggel, hamarabb a napkeltenél.

Ti ha fölkeltek is, (mert tudja a jó isten hogy felkeltek-e, vagy lekeltek, mikor sokszor este csináljátok!) a legelső dolgotok holmi ördögös, ménküis masinával való kocsikra ülnö-
dötök, a hol a ti drága jó pénzetekért össze ök-
dösítetek egymást a könyökeitekkel, s egymást isten káromlásra ösztökéletek; mignem megtele-
pültök a kávéházaitokban, ahol újra csak azon mesterkedtek, hogy melyiktök tudja magasabbra fútt füstökkel s emelesebb felebaráti lenézé-
ssel kihozni csendes sodrából a másikat.

Mi pedig lássátok — ha kinevettek is érte, — legelőször kijárkáljuk magunkat a téli jó zuzmarás, ropogós havon, vagy nyaranta a szép nedves szemű, harmatos mezőkön, azután pedig beülünk szépen a mi kis templomunkba, s nagy egyakarattal éneke jük télen-nyáron, hogy:

„Jézus Krisztus szép fényes hajnal!
Te vagy nekünk egy reménységünk
Szép koronánk, ékességünk.“

És énekelünk olyan dolgokat is, a minek ti mindig az ellenkezőjét csináljátok:

„Adjad, hogy tartsuk földolgunknak,
Szent nevedet félni,
Hasznáit felebarátunknak
Semmink sem kimélni,

Hogy szívünk szerint elfelejtsük,
Ha megbánt valaki,
S a másoktól vett jót né ejtsür
Elménkben soha ki!“

Mikor aztán ti ott egész nap, meg egész éjszaka a kész betegségig agyonbosszantjátok egymást: leültök meg-megránduló idegekkel egy rakás keskenyre vágott papíros mellé, a mit ti magatok között „kutya nyelv“-nek neveztek — ti tudjátok, hogy miért — s le akarjátok írni, hogy milyen is ez a világ, milyen is ez az élet? . . .

Pedig higyjétek el énnekem, hogy amit ti így megismertek és leirtok, az nem a világ s mit ti így leéltok, az nem az élet.

És ti erre azt mondjátok, hogy nagy kö-
vetelőzve (bocsássatok meg ezért a kifejezésem-
ért), hogy ez a ti munkátok ime a század vé-
gének tiszta képe, a „Fin de siècle!“ . . .

Mi pedig együgyű szívvel mosolygunk itt magunkba ti rajtatok. Mert tudjuk, hogy nin-
csen igazatok.

Mert mit hajhásztok ti ott villamos ko-
cikon és más repülő eszközökön? (Ne féljétek, mert sem az omnibuszaitokat nem értem ide, sem a sok egyfogatú kocsitokat!)

Ugy-e, hogy a boldogságot? Ugy-e, hogy a szerencsét?

Lássátok, a ti egész nagy Babilonotokban bizonynyal merem mondani, hogy nincs egy is

*) Sze ző engedelmével vesszük át a „M. H.“-ből.

felelő részének képviselőházi tárgyalását megelőzőleg előterjesztést fog tenni. — (Főlényesen a vallás- és közoktatásügyi miniszter Berec Antal budapesti állami fel-őbb leányiskolái igazgatója a felsőbb leányiskolák miniszteri biztosát, e minőségében tett kitünő szolgálatainak elismerésére mellett ez állásokkal járó teendői alól felmentette őt szolgálattételre a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba rendelte be. — (Országos szocialista gyűlés.) A pünkösdi ünnepek alatt a magyarországi szociáldemokrata párt országos gyűlést tart Budapesten.

Papirszeletek.

(„Gazdag szegények.” — A jó falusiak. — Hová céloznak? — Samory. — Jólátok erre az évre. — Szent Vince éj.)

Szegény nemzet vagyunk, annyi tény.

De mivel Jókai Mór a miénk, hát vagyunk — „Gazdag szegények.”

Rómában lenni és a pápát nem látni, az — nagy hiba.

A Jókai-jubileumra küldöttségi tagnak felmenni és Jókai Mór-t nem is látni, de a szellemeskedő fővárosi írók által, a legjobb szándéku hódolatért még ki is gonyoltatni — ez talán még nagyobb hiba.

Általában „a jó falusiakra” csak akkor van szükség a fővárosban, ha adakozni kell, a fővárosi sajtó pedig csupán a praenunerián alakjában nem találja fölötté nevetésesnek.

Majd a magunk házatáján jubiláljuk meg igazán Jókai Mór-t.

Polonyi Géza a házassági jog bizottsági tárgyalásának alkalmával igyekszik bevonni az uralkodóházat és a Felség személyét a maga párt-cirkulusaiba.

Az ellenzéki pártok pedig — a melyek különben is tudják, hogy a fejedelem és családja hányszor adták már jelét Jókai Mór-iránt érzett gyöngéd figyelmöknek és becsülé-

süknek — a jubilaris ünnep alkalmával igyekeznének konkolyt hinteni a nemzet és király közé.

A pók meséjét ismétlik, a mely mérget sző minden virágból, legyen annak a neve Liberalizmus, vagy Kegyelet.

Szerencse, hogy akármiféle hálót szőnek az csak pókháló marad és nem kerül abba semmiféle légy.

Samoryban birokra kél
Az angol és a francia,
Bár mindkettőnek kellene
Ellene harcolnia.

„Tertius gaudet”, bár az ügy
Csupán félreértés vala
S kacagva hangzik a derék
Szofákna k diadala szava.

S a frank és angol hajba kap...
A „Szofa” kanapé,
A kanapé-procressusok
Gyakorta szálltenek veszélyt.

A párisi „Figaró” ez a szellemes francia lap aligha meg nem irigyelte Falb babérait az időjósítás terén, mert kiad egy kalendáriumot 1894-re, amely jólátokat tartalmaz Franciaország használatára.

Ha kiterjesztette volna ezek tartalmát Magyarországra is, akkor bizonyára nem feledkezett volna meg a következő jólátokról:

1894-ben gróf Apponyi Albert beszédet fog mondani, mely — a nemzeti párt közlönyei szerint — nem szónoklat, de valóságos államférfi tényleg volt.

Az ellenzék annyi erkölcsidáldalt fog aratni, hogy ettől a Succikurától végre végelgyengülésbe fog esni.

Gyulai Pál ki fogja jelenteni Jókai Mór-ról, hogy rossz regényeket ír.

Báró Aczél Béla, gróf Karolyi István és Hermann Otto uraktól 333 nyilatkozat fog megjelenni.

olyan boldog ember, mint itt az én harangozóm, a József

Pedig sohasem volt még csak tájkára sem Budapestnek, avagy csak Kolozsvárnak is. Sőt ha az isten megsegíti, nem is lesz

A világ folyásáról se tud semmit.

Együgyű székely ember, de annyi istenbe vetett élet filozófiával, a mennyit ti még egy rakáson sohasem láttatok.

Van egy felesége, bárom gyermeke, meg vagy négy tehenec-kéje. Két anyósát tartja. Az egyik talán ár száz esztendő is elmúlt; még az anyakönyvek előtti időben szüethetett, ha (de ezt csak én mondom így, a ti kedvetekért) egyáltalában született valamikor.

És tartja immár vagy harmincz esztendő óta a nélkül, hogy ennyi tenger idő alatt — fogadni mernék — csak egyetlen egy anyós viccnek a kigondolásán is törte volna a fejét. (Amitől pedig tudom, ti sokszor aludni sem tudtok.)

Nincsenek igényei, vágyai. Az egész nagy világból negyven esztendő óta egyetlen egy dolgot iránt érdeklődik csupán, hogy t. i. a jövő esztendőben, vagy esik két krajcárral a régei piacon a kukorica ára? A világ sorának többi csinját-binját a jó istenre bizza. A minthogy magasabb dolgok emberészre nincsenek is bizva.

A betűket egy szálig ösmeri ugyan, sőt ha nagyon neki szánja magát, a mutató ujjával egész szavakat is kibökdös, de ujságot azért ekkoráig se olvasott. Nem úgy, mint a ti nagyvárosi, meg alföldi paraszt embereitek, a kik tete vannak ujságos és hívságos lenge tudományosa.

A ti levegőtökben, s „a lét zajából ide nem hat, csak dal és illat.”

A ti siető, lármás világotok az egésznek csak egyik fele. Gyertek ide megismerni a másikat s úgy festegessétek meg a kettőből a „Fin de siècle” arculatát.

Ti nagyon okosak vagytok, tudtok mindent; de nem vagytok se olyan boldogok, se olyan elégedettek, mint József, aki különben véghetetlen nagy számát — a ti fogalmaitok szerint.

Most pedig — a fentebbiek után — hadd írjak ide egy befejezésnek tartogatott aktuális históriát, amely a napokban nagy, nehéz önvádtól szabadított föl engemet.

Ezeknek a jó boldog embereknek én, úgy egy félszázévesedével ezeltől vermet ástam.

Egy gyöngé pillanatban az az ördög kísértett meg engem it, aki titket zavar és én is a hálójába estem.

Olvasóegyletet csináltam ezeknek a jó embereknek.

Mikor már minden megessett s esténkint 5-6 karikában ütötték — a Mária-sít, meg a durákot, sőt egyik-másik laphoz is hozzányulnak (legalább eleinte: a „cifrája” kedvéért), hát egyszer csak elővett engemet a mély magambaszállás, a lelkiismeret.

Átfutottam aggódva mindazon, amit ott fentebb összevettem. Elgondoltam, hogy teremtő isten, mi lesz ezekből a jó lelkekből, husz-harminc esztendő múlva? Elmivelődnék rosszá, tudákoszá: belepi a lelkeket az a por, amit ti vertek föl azzal a „Fin de siècle”

A függetlenségi a ny a- és m o s t o h a f i a pártja között dülő fékét ismét konstatálni fogják.

Asbóth János valakit, vagy valamit meg fog koszoruzni.

A debreczeni nemzeti párt valakinek valamihez okvetlen gratulálni fog.

Falb ural fogunk értekezni jóslat-tárunk kiegészítésére.

A „Magyar Állam” egy a párisi Szent Bertalanéj mintájára rendezendő magyarországi — Szent Vincéjjel kecsegteti a zsidókat.

Mi mást felelhetünk erre a nagy fenyegetőzésre, mint hogy:

Bár telt a pince,
Józan Szent Vince
S szól a „Magyar állam”:
Mi dolgoz nálam?
Mi vagy? Stigline-e?
Ipsumente vince!

Gaspareno

Felolvasás a gazdasági tanintézetben.

— Az állattenyésztésről. —

Debreczen, 1894. j. n. 11.

Békési László gazdasági tanár tegnap este 5 órakor nagyszámu közönség előtt tartotta meg felolvasását, vagyis inkább előadását, a gazdasági tanintézet egyik termében. A hallgatóság között ott volt a gazd tanintézet egész tanárkara, a tanuló ifjuság, továbbá: Kiály Gyula v. tanácsnok, Váczy János a gazdasági egyesület elnöke, Buzás Elek alelnök, Csóka József, Dalmy László, dr. Megyeri Pál, Koszorus Lajos, Szabó Lajos, Hutflessz Kázmér, Fancsovics Jenő, Fried Emil, Kertész János, stb.

Különösen Debreczen város vagyónaró akar szólani mely 185,209 kat. holdat tesz ki. Meg vagyok győződve — ugymond — hogy a főváros után Debreczen a legerősebb leghatalmasabb városá fejlődik. Az ehhez való alap a föld egyenlő felosztásában rejlik. Ezen óriási földbirtokon csak 4 magán birtok haladja meg az

szóval: csak még drámairásba ne kapjanak a száz aranyos pályázatokat évadján.

Szóval nagyon el voltam keseredve.

S hogy ma már szabadabban lélegzem: a Jókai-jubileumnak köszönhetem.

Persze, ti jobban tudjátok, mint én itt, nagy Napoleon ak azt az esetét, mikor a boulognei öreg paraszt anyóka szemtől szemben annyit se tudott az ő rengeteg hírnevéről, mintha nem is arról a világról való lett volna. Persze Napoleon azért csak Napoleon maradt.

Nohát Jókai is így járt volna az én Józsefemmel.

Tegnap épen a lapokat forgatta nagy komoly arccal végig, mikor egyszer csak eszembe jutott megkérdezni tőle, hogy:

— József, tudja maga, hogy ki az a Jókai? József egy darabig csak rángatta magán a kabátot, hanem aztán őszintén kirukkolt vele, hogy:

— Hát instálom alásan, annyit tudok, hogy valami jubélium. De, hogy az a jubélium mi legyen, azt már nem tudom.

Ez a mondás szabadított föl engem attól a lidércnyomástól, a mit az imént említettem.

Szóval, még semmi baj. Hanem, hogy mi lesz az én lelkemmel abban az időben, mikor majd a ti ujságaitokban azt a sok „Állandó rovat”-ot az öngyilkosokról, meg a sikkasztókról mind sorra szedgetik, olvassák és taglalják: azt a jó Isten tudja csak.

Ó legyen nekem majd akkor ti miattatok irgalmas és kegyelmes!

Szabó Annakás k. szakegyletének táncestélye **jan 28-án** a „Margit” fürdőben.

Február 1. A vasuti üzletvezetőségi tisztviselők bálja az egyetem javára, az „Arany Bika” dísztermében.

A debreceni jótékony nőegylet kártonbálja **február 3-án.**

A debr. iparos ifjúság önképző együletének zártkörű táncvigalma **február 3-án.**

A közműves ifjúság táncvigalma a „Margit” fürdő dísztermében, **február 3-án.**

Az Evang. filléregylet tea estélye az „Arany Bika”-ban, **február 10-én.**

A fodrászok táncvigalma a debreceni egyetem javára, a „Margit”-fürdő dísztermében **február 11-én.**

A zsidó ifjúság iskol. bálja az „Arany Bika” vendéglő dísztermében **február 17-én.**

Hangverseny a debreceni egyetem és az EMKE javára a színházban **február 23-án.**

Előfizetési felhívás.

A „Debreceni Ellenőr” előfizetési ára:

Egy évre	10	frt — kr.
Fél évre	5	” — ”
Negyed évre	2	” 50 ”
Egy óra	1	” — ”

Lapunk gyors kihordására minden értekezéstől törekszünk. Kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A „Debreceni Ellenőr” kiadó-hivatala.

A „Civis” naptár még folyton kapható úgy a Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság irodájában, valamint minden könyvkereskedésben.

— La aspénz a városi tisztviselőknél.

Debrecen város szervezeti szabályzatának a közgyűlés által elrendelt revíziója a városi közígazgatás egész vonalán sokféle módosítás, változtatás és javítás után való vágyat ébresztett fel úgy a nagy közönség, mint maga a szervező bizottság és a tisztviselői kar körében. A szervezeti szabályzat revíziója előre láthatólag nem fog egyedül a főmérnöki hivatal fizetése javítására s esetleg egy ötödik tanácsnoki állás vagy alpolgármesterség kireálására szorítkozni. A közvélemény, ha már a főmérnöki és árvászéki elnöki állások megüresedése napirendre hozta a szervezeti szabályzat ide vonatkozó részeinek revízióját, a szervezetnek a tapasztalat által rölsimert minden lényegesebb hiányait a rohamosan fejlődő város jogosult igényeinek megfelelően pótolgatni kívánja. — A közgyűlés részletesen körülírt utasítással nem látta el az általa alakított szervező bizottságot s a javaslattevésben tökéletes szabadságot engedett annak, legjobb belátására és bölcseségére bízván a javaslatnak kidolgozását. — Hogy pedig a szervező bizottság nem akarja kötni magát abhoz a már említett két tárgyhoz, mely mintegy kipattantotta héjából a nagyfontosságú mozgalmat, kitűnik abból, hogy a városi közígazgatási szervezet különböző ágai és osztályai szeint albizottságokra osztatta magát, a melyek külön-külön fogják javaslatukat elkészíteni. A szervező bizottság tagjainak ugyan nem hivatalos, csupán magán beszélgetéseiből tudjuk, hogy a tisztviselők fizetése rendezését is szükségesnek tartják, és sem a bizottság kebelében, sem azon kívül álló befolyásos körökben nem látszanak idegenkedni attól a tervtől sem, hogy Debrecen város tisztviselői — az állami, és és több más városokbeli tisztviselők példájára — rendes lakbér illetményvel láttassanak el. A lakáspénz behozatalát — mint már hétfői számunkban írtuk — maguk a tisztviselők is kérelmezni fogják, akik súlyosan érzik azt a nagy ellentétet, mely az ő szükén mért fizetéseik és a debreceni fölötté drága megélhetési viszonyok között létezik. Debrecen város még

az 1890-ben behozott fizetés javítás után is nagyon mérsékelt díjazza tisztviselőinek munkáját s ez a fizetés „gyformán alacsonynak tűnik fel akár más hasonló városokban adott díjazásokkal, akár a debreceni drága piaci árakkal és lakbérékkel vetjük össze azt. A tisztviselők kérése tökéletesen méltányos és igazságos s annak teljesítése elől — nem hisszük — hogy elzárkóznék a bizottsági közgyűlés.

Ez ügyben a tisztviselők — tulajdonképpen a kisebb fizetésűek és a kisebb rangúak — tegnap népes értekezletet tartottak. Az értekezlet elnökké Kiss Károly közlelértárnokot választotta. Krasznai Ferencet, jegyzővé Szombathy János választotta meg s többek felszólalása után egyhangulag kimondta, hogy a lakbér illetmény megadását kérelmezni fogja; e célból Kiss Károly, Krasznai Ferenc, Roncsik Lajos, Varga Károly, Szombathy János és Zoltai Lajos tagokból álló küldöttséget megbízta, hogy kérvényt szerkesszen, melyet egy újabb értekezletből a szervező bizottság elnöke gróf Dégenfeld József főispán elé terjeszt. — Az értekezlet a lakbér illetményt 150 frt minimális és 400 frt maximális összegben kéri megállapítani következő módon: 400 — 800 frt alapfizetés után 150, — 800 — 1200 frt. alapfizetés után 200, — 1200 — 1600 frt. alapfizetés után 250, — 1600 — 2000 frt alapfizetés után 300, — 2000 — 3000 frt alapfizetés után 350 és 3000 frtnál magasabb alapfizetés után 400 frt lenne a lakbér. A lakbér illetménynek ez az osztályozása méltányosabb, mintha az alapfizetésnek egy bizonyos, például 20%-a állapították meg lakbérül. Ez utóbbi esetben a jelenlegi tisztviselők után az összes lakbér illetmény 20954 frtot tesz; — a különbség tehát olyan csekély, hogy azt alig lehet számításba venni. —

A kérvény hivatkozni fog több olyan városra, ahol a lakbér illetmény már be van hozva; Temesvárott 200 — 250 Ujvidéken 100 — 200 Székesfehérvárott 120 — 400, Győrött 100 — 300 Kecskeméten 100 — 340, Selmec és Béla-Bányán 105 — 180 frt. között váltakozik a városi tisztviselők lakpénze; Szegeden az alapfizetés 10 1/4-ig; mindenütt a helyi viszonyoknak felel meg a megállapított lakbér, de mindenütt jóval kevesebb, mint a mennyit az állam szokott fizetni.

— A debreceni egyetem javára. Dr. Erdős József és Csiky Lajos teológiai tanárok gyűjtőívén újabban adakoztak: id. Bészler János városi erdész 20 koronát, Kovács József ügyvéd 200 koronát. Nevezett két tanár immár bevégzett gyűjtése 1468 kor. 20 fillér. Kossuth-utca harmadik tizedében Simonffy Gyula és Gönci Endre gyűjtőívén 10 korona és 30 fillér. — Csapó külváros második tizedében Vásárhelyi József és Csúrka István gyűjtőívén 27 korona és 76 fillér folyt be. Nagy István IV. éves hittanhallgató 11 koronát adott. A h. nánási ev. ref. egyház presbiteriuma levelet intézett főiskolánk teol. tanárcsoporthoz az iránt, hogy amennyiben az egyházközség által megszavazott 2000 korona alapítványon kívül háznaként gyűjtendő adományokkal is járulni kívánnak az egyetem létesítéséhez, — az adakozásokra buzditó templomi beszéd elmondására a tanári kar valamelyik tagja sziveskedjék vállalkozni. A teológiai tanári kar Csiky Lajos tanárt bizta meg, aki valamelyik közelebbi vasárnap száll ki Nánásra, hogy ott predikáljon az egyetemért. — Szegedről a debr. főisk. egy volt növendéke, most k. táblaíró 410 koronát küldött az egyetemre, mint az ott általa eszközölt gyűjtés szép eredményé. Köszönet Szeged polgárainak az adományokért. Simonffy Emil, Balogh Ferenc és L. Nagy Bálint gyűjtő ívére ma 500 koronás alapítványt járult az egyetem alapjához.

— Szabolcska Mihály, a mi kedves poétánktól lapunk mai számában egy költői szépségekben gazdag, pompás tárcát küldtünk, melyet a fiatal költő a „Magyar Hírlap” számára írt és a melylyel tárcái működésében egyuttal beköszöntőjét is tartotta ezen fővárosi lap hasábjain. A lap szerkesztői üzenetek rovatában következőleg reflektál erre a kö-

rülményre: „Szabolcska Mihály, a kiváló lyrikus, a ki első föllépésével, egy csapásra meghódította a magyar versolvasó közönséget és még a hivatalos kritikát is: rendes tárcáiróink sorába lépett. Ma adjuk közre beköszöntőjét és ezentul igen gyakran lesz údunkban prózai dolgozatokat köze adni tőle, a ki — mint mai tárcájából is látja a szives olvasó, — épp oly mestere a hosszú, mint a rövid soroknak, a hogy ma a versket csufnéven nevezik — maguk a versírók. Most pedig, miután kellőképen kifejeztük az örömet, a mit érzünk, mert Szabolcska Mihályt megnyerhettük állandó dolgozótársnak, önhöz fordulunk dolgozótárs ur, tiszteletes uram, a ki I-ten ígét hirdeti a csendes falu kis ref. templomában: küldjön nekünk egy kis friss levegőt a görgényi havasok alól. Akárha — mint most — egy kis, nekünk újságíróknak szánt — prédikáció formájában is! Mindenesetre a tiszteletes ur úde levegőjü kis falujának van igaza e robbanó gázokkal telített nagy várossal szemben. Legyen igaza!” — A mi olvasóközönségünk kétszeres örömmel találkozik bizonynyal a „hosszu sorokban” is az ő nevével, a milyenek alatt nálunk már nem ismeretlen.

— Di-zes esküvő. Malatinszky Kálmán, szoboszlói gyógyszerész tegnap esküdtött örök hűséget Mácsai Ida kiasszonynak, Mácsai Sándor énektanár kedves, szép testvérének. Az esketés délután három órakor Mácsai Sándor nagy utcai lakásán Biró Antal decesker lelkész végezte. Násznagyok voltak dr. Ujfalussy József körházi főorvos és dr. Lengyel Imre szoboszlói járásbíró. Nyoszolyó leányok voltak Biró Margit (Derecske), Malatinszky Erzsike (Szoboszló), Leóóky Margit (Derecske), Kovács Laura és Fekete Emma. Az esküvő után 5 órakor az új pár a nagy számú násznép kíséretében kocsikon a Margit-fürdő dísztermébe vonult, ahol 100 terítékű uzsonna s olgáltatott fel. 9 órakor kezdődött a vacsora, mely az uzsonnával együtt a vendéglős dícséretére várt. 12 órakor elkezdődött a tánc, mely reggeli 8 óráig tartott. Az ifju házások Szoboszlóra utaztak.

— Az angol indiai hadsereg tábornok főrsorvosa — elfogva. Ki ne emlékeznék a debreceniek közül dr. Mayer A. Wilmos urra, a ki a nyáron három hónapig étkezett a Bika elsőrangú földszinti éttermében s a ki úgy mutatkozott be debreceni új barátainak, mint az a gol-indiai hadsereg nyugalmazott tábornok főrsorvosa. Az előkelő idegen nagy érdek lődéssel tanulmányozta a debreceni kulturális és emberbaráti intézeteket, melyeket sorba látogatott meg a — magyar konyhát; de mint nagy kiterjedésű ausztráliai és angliai földbirtokok tulajdonosát, legjobban a mezőgazdaság érdekelte; debreceni urak társaságában ki is rándult több közel vidéki min a gazdaságba, — ahol volt alkalma közelebből is megismerkedni a híres magyar vendégszeretettel. Ő pedig viszonzásul kísérelt szives volt meginvitálni a maga angliai birtokaira. Egy szép őszi napon hirtelen eltűnt Debrecenből dr. Mayer A. Wilmos ur, — azt mondta Bécsbe megy, s onnan fogja megküldeni vagy személyesen elhozni Tatar Gusztávnak, a Bika szálloda főpincérének a követeését. Az angol gentleman a főpincérnél, a szálloda portásánál és a szoba pincérnél összesen 265 frt adósságot hagyott hátra. Azóta se maga nem jött, se pénzt nem küldött. Tatar Gusztáv országsszerte kutatott utána. Végre Szabadkán nyonára jött, ahol az ő angola A. W. Weisz név alatt francia felolvasásokat tartott. — Mayer Weisz neszt vette, hogy Debrecenből megakarják egzekválni, megugrot Szabadkáról. Egyenesen a fővárosba ment, a hol már Mohr A. kereskedő név alatt szállt meg a „Corsó”-szállóban. A soknevű angol szélhámos ellen a kárvalottak nevében Sik Sándor dr. család miatt feljelentést tett, s a rendőrség kérére le is tartóztatta a budai vendéglődjében. Az elfogott csaló a rendőrségnél sok neve közül, dr. August Wilhelm Mayert vallja igazi nevének

Mint lapunk Budapesti táviratozzák, Mayer Weisz-Mohr ur nemcsak pincérekét és szállodai portásokat csapott be, hanem képviselőket és ügyvédek is pumpolt.

— **A trachoma. Örvedetés eredményéről** adhatunk tudósítást a trachoma gyógykezeléséről. A varga utcai róm. kath. árvaházban a 20 trachomás szembeteg közül már csak kettő igényli a rendszeres gyógykezelést a többi 18 már március hóban mehetett iskolába. Ezeknek már nem is látszik a szemén, hogy valaha trachoma sok lettek volna. A fényes siker dr. Szalay Béla árvaházi orvos buzgóságának köszönhető, aki a naponkénti szem kengetéseket és a kezelés apróságait lelkiismeretes odaadással teljesítette.

— **Az üzletvezetőség bálja.** A debreceni M. Á. V. debreceni üzletvezetőségének hivatalnokai t-stülete által rendezendő táncestély előkészületeit a 60 tagú rendezőbizottság elkészítéssel folytatja. A meghívók nagyrészt már szétküldettek a rendező bizottságnál is Hungaria ház I. em. 6 sz. lehet kapni beléptiszemély-, család és páholyjegyeket. A táncrendező bizottság mérnökei, miként hallatszik, mintákat rajzolnak a táncrendezés, melyet ezek szerint óhajtanának kinyomtatni, a gépészek tevékenységük megfélemlítésére már erősen el vannak foglalva ezeknek előkészítésével és az egész nagy rendezőség igyekszik arra, hogy a közönség az estélyen ne csak meglepetést, hanem zárt körben vidám, feszte en nu atságot találhasson, gondoskodván a vonal hivatalnokainak bevonása által és egyéb módon arról is hogy lelkes táncosokban se legyen hiány. A bizottság tagjai kiterjesztik figyelmüket minden apróságra, hogy az idei estély ma t évi báljuk színvonalára emelkedjék, melyet méltán állíthatunk városunk legfényesebben sikerült báljai mellé.

— **Összetörte a gép.** Harcsányi István Kossuth utcai asztalos műhelyében már több esetben történt, hogy a gyűlölt gép a legényeknek és inasoknak megvagdalta az ujját. Kű önösen egy legény és két inas kapott súlyos sebeket, úgy hogy ujjukat amputálni kellett. Tegnap este a mester kilencz éves István nevű fiacskájára a műhelyben üdöngve a gép közelébe került, s alighogy a gépen babrálni kezdett, az elkapta kezét és úgy összetörte, hogy a gyermeknek három ujját még az este amputálta dr. Szalay Béla orvos. A bekövetkezett szerencsétlenségért ép úgy vádolhatják magukat a szülők, mint felelősség terhei a műhelyben levő érettebb gondókozsúkat, a kik a gyermeket a géphez közeledésében meg nem akadályozták, holott tudták, hogy az már eddig mennyi szerencsétlenséget idézett elő.

— **Uj gyártelep.** Városunk szépen fejlődő gépgyári ipara egy új teleppel gyarapodott, mely hivatalosan az estély elert és városunk hírnevét emelő sikereket nagyban előmozdítani. Cédli Adolf, ki 9 éven át működött mint főgépész a debreceni helyi vasutnál és emelkedésében szakképzettségének s mechanikai és technikai ügye égének kiváló jeleit adta, újkor megvált állomásától igazgatóságának fényes elismerés mellett és Széchényi utcán 1788 sz. a nagyszékű gép- és kazán műhelyt alapított.

Táviratok.

{A „Debreceni Ellenor“ s. tudósítójától.

Budapest, jan. 11.

Az egyházpoltika miatt.

(Érk. d. u. 1/2 óraker.) dr. Autonovics József Szabadka város országgyűlési képviselője az egyházpoltika miatt kilépett a szabadalvú pártból.

A főrendiház új tagjai.

(Érk. d. u. 3/4 óraker.) A főrendiház már rövid ülésében beiktatta újonnan kinevezetti tagjait,

Alaptalan hír.

(Érk. d. u. 2 óraker.) A fővárosban tegnap az a hír terjedt el hogy Kossuth meghalt. A hír alaptalan.

Második négyes.

— Allegro, manon troppo. —

1. Pantalon.

Igazán örülök, hogy önnel táncolhatom ezt a négyest. Hisz tudja mennyire rettegek az undmas négyes táncosoktól, Önök férfiak természetesen nem ismerik ezt a rettegést. Többé-kevésbé mégis csak azzal táncolhatják a négyeseket, akikkel szívesen tetszik. A másodiknál meg is tetszik; ugy-e? De mi szegény rabszolgák, ott ülünk a fal hosszán és áruljuk bájakat. Még jó, ha csak magunk áruljuk, de ha mások bocsátanak áruba? Vagy ha alkudozni kezdenek feletünk? Kérem, figyeljen, most is a bal kézzel akarta a chaise des dames-ot csinálni Mire gondol? Talán alkudozik? Ön is megvenni tavaly óta, kedves barátom. Pedig önnel mi történt az e mult évben? Ön még ma is s abad, sem garçon. Jól ért nem mondtam vieux garçon. De én azóta férjhez mentem. Ez csak elég „élmény“ egy évre? Vigyázzon a rendezőre, különben nem tudja majd a következő figurában, hol kezdik az urak.

2. Été.

Azt találja, hogy nem úgy beszélnek, mintna boldog volnék? Ugyan miből következteti. Nem nézek ki pompásan, mint az imént sugta valaki a fülembe első keringénél. Már igazán nem tudom ki volt. — Vagy nem vagyok ki, tűnő színben, — mint a tanár ur konstatá tamegcsókóvala keztyüm hegyét olyan elegáns mozdulattal, a melyre csak is egy irodalom professzora képes ha e mellett agglégény is meghit is. Vagy mondtam az elebb valamit, ami boldogtalan asszonyra vall? Látja barátom, hogy megvenült. Elfelejtette már, mily büszke-vagyok és nincs az a boldogtalan, melyet e árulnék, ha nem akarom. Csak nem tart olyan közönséges teremtsenek, a ki még a bálon is boldogtalan tud lenni. Ön nagyon jól tudja, ha ugyan egyáltalán tud még róluunk valamit, hogy mi csak akkor vagyunk boldogtalanok ha akarunk. Minden bajban van valami képzelődés. Mi pedig urra vagyunk a fantáziának. Oh tudom önök legény emberek olyan szívesen látják, ha szomorú arccal jár az az asszony, a ki máshoz ment feleségül. Mindnyáján csak azt hiszik, hogy mással lehetetlen boldog lenni. Nagyon csalódnak. Nincs olyan nagy különbség önök között mint hiszik. Látja, a rendező hogy huzza végig az az egész colomon a claqueit és rikoltja: — Urak!! Olyan kevés a különbség az életben mint a négyes oszlopkban. Csak más a táncosnőjük, ez az egész

3. La poule.

Miért is volnék boldogtalan? Mert nem voltam szerelmes vőlegényembe és mégis nejevé lettem? Igaz, bocsánat, most én feledkeztem meg valamiről. Ön soha sem tartotta szükségesnek, hogy szerelmesek legyünk férjünkbe. Arra azonban igazán nem emlékszem, szükségesnek tartotta-e, hogy legalább a vőlegényünk ket szeressük. De az én feledékenységem menti talán, — hogy azóta asszony lettem. — Nem? No jó, akkor elvárom büntetésemet. Mi lesz az? De ne mondja most, mert olyan keményen néz reám, hogy félek, nagyon erős lesz. Inkább hallgassa meg, mit akartam mondani. De mit is akartam mondani? — Igaz, ön tehát mindig azt tartotta, hogy a boldog házassághoz nem kell szerelm. A mire én tréfásan szoktam viszonzni, hogy a szerelemhez meg nem kell boldog házasság. De mindig csak elmélet volt. Nagyon szerettem az elméleteket, kü önösen ha együtt fejtegettük ön és én. Pedig látja, mennyire csalódtott bennem. Azt hitte, hogy mindenben egyet értünk s ime egy szép napon azzal eptem meg önt, egy keveset magamat is, hogy eljegyeztem magam. Emlékszik még, hogy nem akarta elhinni? És midőn kénytelen volt elhinni, kigunyolt, Lianának nevezett (azóta újra elolvastam a Gyp bájos regényét) és Guibrayról meg Passionettekről beszélt látszólag tréfálva, pedig vallja meg, bántotta a dolog. Bántotta büszgát Minden férfi büszgát bántja, ha máshoz megy a leány, kinek udvarol. Még ha csak egy udvarol is, szórakozás céljából. De ön elég nemes volt, és őszin-

tén gratulált nekem kedves báró de Mons. Ne nézzen, kérem, olyan durczásan a vis-á-visjára. Mit gondol majd ilyen arccal táncolni a második négyest. Egy kis Guibrayvért, kérem!

4. Trenis.

Miért lettem a férjem felesége? Nem szellemes dolog, de mégis megteszem és kérdéssel válaszolok a kérdésére. Miért kérte ezt csak ma tőlem? Hányadik feledékenységen kapom rajta ma este! De ezt is megbocsátom. Ha mást nem tanultam a házasság élet első évében, a megbocsátás erényét gyakorolom napról-napra. Az őszinteséget sem hanyagolom el mellette, az ön kedvenc erényét. Ah, igaz, hogy csak a nőtől követeli. A férfit felmenti a létért való küzdelem. Oh, kedves barátom, ön lángész az erkölcsi tételek felállításában. És a mint látja, mindnyáját fejből tudom még. Tehát kedveskedtem önnek és őszintén megmondom, mi birt reá, hogy kezemet oda-nyujtsam valakinek, a ki nem bírta szívemet. (Ez is az ön nyelvén van mondva ugy-e?) Ön mindig okos leánynak mondott, és én meg akartam érdemlenni ezt a jelzőt. Egy becsületes, derék, szép közönséges emberhez okos leány mindig nőül mehet, soha sem fogja nagyon megbánni. Főleg, ha a sok jó tulajdonsághoz még egy kis jó mód is járul. Nem él majd úgy vele, a mint leánykori álmaiban képzelte. Ugy sem ám, a hogy a hogy a leánykori barátai ijesztették. Élete nem lesz gazdag élményekben, de annál bővebben lesz része a nyugalomban. Ritkán fogják izgalmak gyötörni. Nagy öröm sem sűrűn éri, de annál több lesz az apró. Nem beszélhet a férjével mindenről, a miről szeretne, de a férje sem bosszantja annyi szeszélylyel. A mennyivel kevesebbet várhat tőle, annyival többet nyujtanak neki. Ha tudná, mi mindent becsül, sőt szeret bennem a férjem! Ne mo-olyogjon kérem, azt hiszi, az én férjem nem tud szeretni? Oh igen a feleséget jobban mint sok más, ha a nőt nem is.

5. Pastourelle.

Látja, így szeretem önt. Végre kiderült az arca. Eddig olyan komor volt. Az imént olyan keserűnek látszott a mosolya is. De most egész más a hangulata, ugy-e bár? Mondja meg kérem, miért e változás? Volt oka az olyan komolynak lenni? És van oka e pillanatban olyan elégedetten maga elé nézni? Ö nem felel? Tudja-e, mikor szokott ön e égedett lenni, régeu azokban a szép időkben? — Mikor valami ostobát mondtam. Ön persze udvariasabb volt, és úgy nevezte: valami nem nagyon okosatt. Ilyen mondtam most is feleljen hát kérem! Szép sőt-lót járjak? Köszönöm semmi kedvem. Ön még mindig mosolyog. Idegessé akar tenni? Tudja-e hogy ez a második eset melyben hallgatásával így izgat? Emlékszik az elsőre? De szóljon már valamit, kérem. Nem tudja hogyan néznek ki a férfiak, ha soká hallgatva mosolyognak? — Kedves jó barátom, ne nézzen úgy reám, mintha nem volna jogom, így szólítani önt. Látja, úgy örülök, hogy megint egyszer kibeszélhetjük magunkat. Ha a négyesnek vége lesz, nem folytathatjuk így. — Tehát feleljen. — Mire feleljen? Igazán magam is elfelejtettem az első kérdést. De az utolsó, azt tudom. Mikor bántott először any nyira a hallgatása? Nem emlékszik, ugy-e. Nos hát majd megmondom én. Hiába, mi a multakról már csak az én emlékeim megitségével beszélgehetünk. Akkor, mikor elmondtam önnek, hogy atyám kérdésére, elvigyen-e a pesti kereskedelmi bálra, én igennel feleltem. Miért nem szólt ön akkor egy óráig egy szót sem hozzám?

6. Colonne.

Mit történt volna, ha szól? — Ön még mindig gyermek. Én mondjam ezt önnek? Minek is beszélünk erről. Ön szereti a szabadságot. — Dier et ma liberté! Ah, nincs is szebb a szabad életnél. — Jaj, kedves barátom, mi mindent fecsegetem én össze ebben a négyesben. Még azt sem kérdeztem öntől, kinek udvarol most. Nem, nem is kérdezem. — Mást kérdezek. Kérem engedje el a kezemet, hölgyek-été van. Most látom csak, milyen csinos a vis-á-vis-ja. Ismeri? Kicsoda? Béla,

Őn ismét komoly, idegen. Megbántottam? Hát nem vagyunk többé a régi, jó barátok? Most elrontotta az egész simple chénet. Őn szereti a symbolizmust. No látja, ez a négyes figura jelképe az őn mivoltának. Ha még jogom volna, mint valaha, azt kiáltanám: Legyen férfi! Látja, ugy szeretném őnt ismét kissé nevelni. Most bátrabb volnék, asszony vagyok. Őn is bátrabb volna? Rossz ember, ilyen életet érdelek én? Mi más? Ime, hogy szorítja a kezemet. Tehát mégis megértett. De nem leszünk szentimentálisok ugy-e, csak barátok, pajtások? Több? Az nem lehet. Csak nem vár fölém rosszat. Tehát nem ez a nagylelkű, lemondó idealista már? Nem akar az lenni. Nem ismerem önt. Mi lette? . . .

Compliments!

Az indiskrécióért felelős

Bartos.

Apró-cseprő.

* Paraszt monológ.

György lős-zőr látott sürgönydrótot. — Megáll és monologizál:

— Most már szeretném tudni, hogy honnan vesznek olyan magasszonyokat ide, akik fel bírják a mosott ruhát ide aggatni?!

* A hebegés átka.

Két ur végig meg a boulevardon s az egyik, akinek nyelve kissé nehézkes, így szól kísérőjéhez:

— Vol . . . tam Ba . . . Ba . . . tull asszony nál s otthagytam e . . . egy jól me . . . megtöltött bon . . . bon . . .

Mielőtt kimondhatta volna a „bon-bonière” szót, az anarchistákra leskelődő rendőrök elcsipték abban a hitben, hogy bomtáról van szó.

* FIÁRHOZ.

Szeretem anyádat, gyermek, forrón, minden Ábrándos vágyódását elfelejté szívem; S mit róla mondhatok: Szíve dobbanása, lelke gondola ja Én — és csak én vagyok.

Tudtad te azt gyermek, magad közénk furtad, Elálltad szerető szívünk közt az utat: És mostan mindenik Szerelme és lángja, mit egymáshoz lövell, Benned megütöközik!

T o m p a M.

Az emberi válságokban van valami erősebb, mint az ember, mely azt kormányozni látszik, az események akarata.

A mérséklő szerep csak akkor lehetséges, ha teljes bizalmát bírjuk a pártnak, melyet mérsékelni akarunk.

L a m a r t i n e.

* **A hunánus villamosság.** A villamosság évtizedek óta az emberi-ég közös tulajdona lett. Könnyű vasuti kocsiakat hajtanak vele, sok ezer mértőldre röpitik által a betűket és a szavakat, másrészt is alkalmazzák a világosság terjesztésére, sőt még a női toilletnél is hasznát veszik. Mindezeknél olyan a hatalmas villamosság, mint a kezes bárány. Csak egybe nem egyezett bele eddigelé: hogy barbárságra kényserítsék, hogy embereket végeztesse nek ki vele. Ez az eszme az amerikai yanbeektől származott és meg is kinoztak már vele néhány elítéltet. De a villám nem parirozott a barbár munkánál, s most már végleg lemondtak róla maguk az amerikaiak is. A guillotinetől azonban borzadnak, mert orvosi meggyőződés, hogy a törzstől elválasztott fej még bizonyos ideig az élet minden jelenségét átérzi. Humánitásból olyan kivégzés után néztek tehát, amely ne kinok között oltsa ki az elítélt életét. A nagy hírű amerikai tudós: Ward Richard B-njamin találta is már ilyet, s állatokon több ízben kipróbálta módszerét. E szerint az elítéltnek, anélkül, hogy tudna róla valamit, elben a börtönben alátaló port adnak s mikor helyiségben szengázt bocsátá-

nak reá. Az elítélt örökre elalszik, anélkül, hogy tudna róla. Ezzel aztán végleg lerontják a kivégzés nimbusát is mert az elítéltől senki sem mondhatja, hogy látta, megindulás nélkül lépett a vécpadra, buzdító például a többi akasztófavirágnak. Sőt a tudósok már annyira mentek a humanitásban, hogy az oxigént ajánlják kivégző sze ül, ameytől az elítélt a lehető legvidámabb hangulatban indulna át a másvi ágra.

Közgazdaság.

* **Vámhivatal Nagyváradon.** A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara kezdeményezése folytán Nagyváradon egy másodosztályú vámhivatalt állít fel a pénzügyminiszter. A vámhivatal folyó évi m. j. s. elsőjén megkezdí működését. Az új intézménnyel — írja „Nagyvárad” című lap társunk — Nagyvárad kereskedelme sokat nyer, amennyiben meg lesz kímélve attól a kellemetlenségtől, hogy idegen (t. i. a debreceni) vámhivatalban bontogassák a külföldrő érkező árukat.

* **Külön vonatok a debreceni országosvásárkor.** A debreceni országos vásár alkalmával vasárnap f. é. január hó 14-én és hetfőn január hó 1-én az alább felsorolt viszonylatokban külön személy vonatok foguak közlekedésbe bocsátatni:

K a b á r ó l — D e b r e c e n b e.

Kaba	indul 4 óra 50 perckor reggel
Szoboszló	5 " 15 " "
Vérvölgy	5 " 25 " "
Ebes	5 " 33 " "
Csndód	5 " 41 " "
Debrecen érkezik	5 " 57 " "

H a d h á z r ó l — D e b r e c e n b e.

Hadbáz	indul 6 óra 55 perckor reggel
Józsakert	7 " 15 " "
Debrecen érkezik	7 " 35 " "

D e b r e c e n b ő l — K a b á r a:

Debrecen	indul 12 óra — perckor délután
Óndód	" nem áll meg " "
Ebes	" 12 " 23 " "
Vérvölgy	" nem áll meg " "
Szoboszló	" 12 " 44 " "
Kaba érkezik	1 " 07 " "

Debrecen, 1894. január havában. Az üzletvezetőség. A Debrecenből Óndód és Vérvölgyre haza utazók csakis a délutáni 1641. sz. vonattal utazhatnak.

Debreceni piac. január 9-diki heti vásárban gabona neműek közül piacra került buza 185.00 mm. 7.00—6.90—6.80 frt kétszeres 126 mm. 5.70—5.65—5.60 forint rozs 104.00 mm 5.00—4.95—4.90 frt. árpa 85.00 mm 5.40—5.35—5.40 frt. zab 123.00 mm. 6.50—6.45—6.40 frt, tengeri új 28700 mm. 4.20—4.15—4.10; ó t e n g e r i — . . . . . frt, köles 4.50—4.00 frt 350 köleskása 10.00 frt, burgonya 2.00 frt. Széna, 100 kilónként, I. r. 2.60, II. r. 2.40, m o n t l i s z t 14.00, z s e m l e l i s z t 12.00 frt. L ó felhajtató 340 darab, elkelt 180 db. Szarvasmarha felhajtató 400 darab, elkelt 250 db. S e r t é s felhajtató 2500 db. elkelt 450 db. S o v á n y s e r t é s páronként 6—12 hónapos 15—25 frt, 22—18 hónapos 25—35 frt, 18—24 hónapos 30—45 frt, öreg sovány 45—65 frt. Kővér sertés kilója 40—44 kr. 100 kiló új szalonna 42—43 frt, háj sóltan 40—42 frt, üzletirányzat lauyha.

H u s á r a k: marhahus kilója 44, 46, 48 50 52, 54, 56 (kóser) 60 kr. Borjú has 54—60 kr, sertés 44—48 kr. Juh has — kr.

N a p s z á m á r a k: férfi saját kenyerén 80 ellátással 50 kr. nő saját kenyerén 30 kr., ellátással 20 kr., gyermek saját kenyerén 30 kr., ellátással 20 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt 20 kr. beszállítása 1 frt 20 kr.

1 hektoliter ó-hegyi bor 45—50 frt. 1 hect. új-kerti bor 36—40 frt.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. jan 10-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4% — — —	116 85	117.15
vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	125.50	126.—
" koronajárdék 4% — — —	94.9	95.40
" regále váltásági kötvény 4% — — —	100.50	101.25
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	118.75	119.25
Egységes állam kötvény 4% — — —	98.—	98.75
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémsorsjegy	141.50	142.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	423 25	428.75
Osztrák hitelbank részvény — — —	356 40	356.60
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	112.—	113.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	128.25	129.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os — — —	114.75	115.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	12.50	13.—
Osztrák " " " — — —	18.75	19.25
Olasz " " " — — —	13.25	13.75
Bazilika sorsjegy — — —	9.84	9.88
Jó-szív " — — —	3.25	3.50

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.80	5.95
20 márkás arany — — — — —	12.15	12.18
20 frankos arany — — — — —	9.84	9.88
St ring — — — — —	12.38	12.43

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Január hó 9. Hízott sertés árak:
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 47.—48. kr. Öreg közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban 47.—48 krig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 50.—50.05 krig. Fiatal közép (páronként) 251—320 kilogramm súlyban 50—50.5 krig. — Fiatal könnyű (páronként 250 kgm. terjedő súlyban, 48.—49. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg. felüli súlyban) 47.—48. krig. — Közép (páronként 220—280 kgr) súlyban) 48—49. krig. Könnyű (páronként 220 kgr. terjedő súlyban) 47.5—48.5 krig.

A kis lutri huzásai.

— Január 10-én. —

Prága	1	56	4	28	69
Lemberg	28	55	16	80	76

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 81. sz. V. Kis bérlet 1. szám.

Ma, csütörtökön, 1894. január 11-én:

páratlan bérletben:

H. J. FROMONT

ÉS

id. RISLER.

Színmű 5 felvonásban, írta D a u d e t A

Pénteken, 1894. január 12-én:

leszállított helyárrakkal, páros s ünetben:

A T É K O Z L Ó.

Látványos tündérrege 3 szakaszban, írta Raymond Ferdinand Fordította Jakab István.

Szerkesztői posta.

E. A. „Pesti Napló”-nak ezekben sem volt az egész Angliát akasztófára kárhozt tni, a mikor azt írja, hogy „Anglia mereven megmarad az akasztófa használatá mellett, mert a konzervatív angolok szeretettel eszggnek ezen a régi intézményen.” A csüggek, i . . . e f f i g i e értendő s inkább tekinthető Claquees h u t e s Frigyes ur toll-ficamának, mint malicianak, mert, hiszen ez a nagy lapunk Angliában, mint Magyarország legkevésbé a konzervatívokat óhajtaná az idézett mondat kellemetlen szituációjában látni. Ez egy naiv elmének csak olyan elírása, a mint egyik helybeli lap társunk dicsérőleg írja, hogy a priadonna dobálja a magas „C”-ket, egy bonvivant színész alakítását nem arja k itikai trágává tenni, hogy a francia operette kultusza akkor d ü h ö n g ö t t (talán uralkodott?) mikor Locogne, Andron, Varney, Delibes sat. operettettek és több más.

Boljanio. Mint K—ner mind K—nu uraknál sürgetődünk, de hát ezek az urak oly kényelmesek! A Gutzkow-féle regény 8—9 kötetből áll s így a „Zauberer von Rom“-ot mi nem használjuk. A „Házak“ kártyáiba illenek az inkább beleüdv!

H. J. (Bécs.) Ez már nem nekünk való. Köszönet!

S.—a. Köszölnék.

Krónikairó. A képzelm-interwiew több alakjával oly viszonyban vagyunk, hogy a cikk közlése kelletlenségekkel járna. Lehetne az más hely-beli lapban értekesíteni, azért félretettük, a mig írjuk intézkedik.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokoni“ nyomda és kiadó r.-t.

Felölős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

A „Magyar Király“

kávéházban

szombaton január 13-án és vasárnap 14-én

SÁRAI ELEMÉR

nyiregyházi újonnan szervezett elsőrendű zenekara

Zene-Estélyt

tart,

melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja

ERŐS JAKAB

kávés.

A farsang alatt kávéházam egész éjjel nyitva van.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra:

Báli szövetek,

Szines selymek,

Franczia-Voile-ok,

Atlas, satin és batistok,

továbbá

legyezők, virágok, csipkék,

BÁLI BELÉPŐK,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsator.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Eladó földbirtok.

62 cat. hold ujosztású föld, a hatvan utczai indóház közelében, gazdasági épületekkel ellátva, minden órán eladó. Értekezhetni a tulajdonossal **N.-hatvan utcza 1092. sz. a.**

ÉRTESÍTÉS.

Gyárosomtól a még nagy raktárt képező kész női telöltöket, bundákat, divat darabokat

25%-ért megvettem

és azokat a n. é. hölgyközönségnek a vásár tartama alatt a legkisebb haszonnal bocsátom rendelkezésére.

Tisztelettel

RÓZSA LAJOS

női divat terme, Debreczen, Kistemplom-bazár.

RAICS GYULA

fűszer, csemege, tea és rum kereskedése

DEBRECZENBEN,

N.-Hatvan és K.-Mester-utcza sarkán.

A „FEKETE ELEFÁNT“-hoz,

DIETRICH és GOTTSCHLIG os. és kir. udvari szállítók, tea és rum nagykereskedők bizományi raktárak.

Ajánl a téli évadra:

Legtisztabban kezelt fűszerárukat.

Legjobb minőségű

Udvari, Ananász, Jamaika, Cuba és Brazíliai RUMOT.

Legkitünőbb minőségű

Orosz-karaván, Pecco, Mandarin, császár, Moszkvai és király vegyíték TEAT, melyekből árjegyzéket a fenti czégtől szivesen szolgálunk, továbbá

Thea süteményt.

Legfinomabb magyar és franczia COGNACOT és PEZSGÖBORT.

Rajnai különlegességi borok raktára.

Suchard és Maestrani-féle csokoládét. Válogatott szép Marónit

Ementhali, Strachino, Groji, Palocsár, Imperial, Hagenbergi

Trappista és Monori vadász

csemege SAJTOT,

szepességi főzeléket,

nemes faju

ozitrom és narancsokat,

valamint minden itt fel nem sorolt

CSEMEGE ÁRUKAT

legjutányosabb árban.

Postai megbizások a legpontosabban eszközöltetnek csomagolás felszámítása nélkül.

„MOST vagy SOHA“

többé nem jön oly kedvező alkalom

potom árák

mellett

finom **NŐI FELÖLTŐK**

vásárlására.

A vásár tartama alatt a vásártéren lévő sátorban

összes női felöltőinket

bámulatos **OLCSÓ** árákon

elárusítjuk.

Tisztelettel

Tóth Testvérek.

Öreg és fiatal

ferfiaknak!

Regeneráció-készítmények.

Dr. Müller főtörzsorvos áta számos év óta kitűnő eredménnyel használva mindenféle idegbetegségeket ellen, melyek az idegek szétroncsolása (titkos ifjúkori bűnök) stb. stb. következtében álltak be és a melyek a szellem és a test időelőtti hanyatlását vonják maguk után. Különösen kipróbálva erősítőszereül férfi-elgyengülések ellen. Ara pontos orvosi használati utasítással 3 frt 10 kr. postával csomagolásért 25 krral több.

Egyedüli fő és előállítási-raktár: St.-György-gyógyszertár, Bécs V/2 Wimmergasse 33, a hova minden levélbeli rendelés intézendő. I.

Arany érem. Kárpáti mellszörp. Arany érem.

Köhögés ellen

mell és tüdőbetegnek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számköbögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengéségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 0 kr, egy kis üveg 50 kr

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátraon található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek. Szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. — Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerésztárában.

(Telefonhálózat 5 ik szám.)

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Női divatárú és confectió (felöltő stb.) üz'etem **végképeni megszüntetése miatt raktárom összes áru**

folyó hó 11-től kezdve jóval gyári áron alól adatnak el.

A nagyérdemű közön-ég becses figyelmébe ajánlva azon körülményt, hogy a hatósági engedélyhez képest az összes áruk rendkívül rövid idő alatt kell hogy kiárussassanak, kérem becses látogatását tisztelettel

ROTT L.

Debreczeni főpiacz, kistemplommal szemben.

Készleten vannak:

Szines és fekete divatkelmék, fanellek, kazánok és divat-velezek.

☛ Karton, batist és atlas satainok. ☛

Dus raktár szines és fekete selyem kelmékben, bálí és alkalmi ruhaszövetek, bálí helepők. Selyem, berliner és posztó kendők.

Menyasszonyi nagy selyem kendők. Satain, selyem és atlas

PAPLANOK.

Ágy és asztalterítők és mindenféle vászonárú.

☛ Rendkívül nagy választék ☛

női felöltők, bundák, kerek köpenyek, gyermek felöltők,

esőköpenyek és tavaszi kabátok. Mindenféle szőrmeárú n. m.:

☛ muffok, gallérok és boák. ☛

Olcsóbban árusítjuk el, mint

bármely végeladásban

az idény előhaladottsága folytán:

legújabb ruhakelméinket

hozzáálló díszekkel.

Kosmanosi velezeket,

Téli kendők és escharpokat,

Vásznak és asztalneműeket,

Paplan és ágyterítőket

és minden e szakmába vágó czikkeket

BOROS TESTVÉREK

Debreczen, Kossuth-utca 3.